

Tejamkorlik Jo'nalish kelishigi

1-topshiriq. Matnni o'qing. Ona tilingizga tarjima qiling.
Ajratilgan so'zlar ishtirokida gaplar tuzing.

Tejamkorlikni bolalikdan o'rgatish zarur. Chunki hayotda hamma narsaning **me'yori** bor. Bu xislat yoshlikdan o'rgatib borilsa, bolaning ongida bir umr qoladi. U **hayoti davomida** olgan **o'g'itlarini** qo'llab, oilasi, jamiyat va o'zi uchun katta **foyda keltiradi**.

Tejamkorlik – farovon **turmush garovi**. Tejamkorlik hamma narsalarni **me'yorda**, **isrof qilmasdan** ishlatish degani.

Bolalar, isrofdan qoching, tejamkorlikka amal qiling!

-ga (-ka, -qa) jo'nalish kelishigi qo'shimchalari bo'lib, harakatning yo'nalishini bildiradi.

Jo'nalish kelishigi **kimga?, nimaga?, qayerga?** so'roqlaridan biriga javob bo'ladi.

*gaz
suv
uy
hovli*

-ga

*sirk
eshik
chelak
terak*

-ka

*qishloq
buloq
buzoq
tuzoq*

-qa

2-topshiriq. Savollarga javob bering.

1. Siz uyingizda suvni qanday maqsadlarda ishlatasiz?
2. Nima uchun suvni tejash kerak?
3. Uyingizda xonalarning chirog'ini yoniq qoldirasizmi?
4. Tabiiy gazni qanday qilib tejash mumkin?

Tejamkorlikning oltin qoidalar:

1. Elektr energiyasi va maishiy texnika vositalaridan faqat kerakli paytda foydalaning. Boshqa paytda ularni yoniq holda qoldirmang!

2. Gazni o'chirishni unutmang!

3. Suvni tejab ishlating, chunki suv – hayot manbayi.

4. Ovqatlanishda me'yorni saqlang!

5. Pulni faqat zarur narsalarga ishlating.

1-mashq. Nuqtalar o'rniga mos so'zlarni qo'yib, gaplarni ko'chiring.

1. Kompyuter va telefondan ko'p foydalansak, ... zarar yetadi.
2. Gazni yoqilgan holda qoldirish uning ... bo'lishiga olib keladi.
3. Suvni ishlatib bo'lgach, jo'mrakni ... zarur.
4. Choy qaynatish uchun ... o'zingizga kerakli miqdorda oling.
5. O'quv qurollaringizni ... saqlasangiz, ota-onangizning ... tejaysiz.
6. Kiyimlaringizni ... tutsangiz, oila budjetidagi pulni ... bo'lasiz.

Foydalanish uchun so'zlar: pullarini, tejagan, isrof, sog'lig'imizga, ozoda, o'chirish, suvni, avaylab.

3-topshiriq. Maqollarni o'qing va yod oling.

Bir boshq don –
Bir savat non.

Toma-toma ko'l bo'lar,
Tommay qolsa, cho'l bo'lar.

Tiyin qadrini bilmagan
So'm qadrini bilmas.

Yaxshi o'g'il tejar ota molini,
Yomon o'g'il sochar ota molini.

Pul topish oson, saqlash qiyin.

Pulning onasi – tiyin.

Yig'sang – ko'p, sovursang – oz.

Tejab yegan darmonda,
Tejamagan armonda.

2-mashq. So'zlarni to'g'ri joylashtirib, gaplarni ko'chiring.

1. katta, Uyimizda, talab, elektr energiyaga, juda. 2. issiq suvni, uchun, Biz, oyda, ko'p, bu, tejamaganimiz, to'ladik, pul. 3. o'rnatdi, hisoblagich, Dadam, gazga. 4. hisoblagich, Sovuq, uchun, o'rnatdik, suv.

3-mashq. Rasmlarni so'z bilan ifodalab, gaplarni ko'chiring.

ni tejash kerak!

ni isrof qilmang!

ni tejab ishlatiing!

ni yoniq holda
qoldirmang!

ni keraksiz
narsalarga ishlatmang!

Siz tejamkorlikka oid qanday qoidalarga amal qilasiz? Shu asosda "Men tejamkorman" mavzusida kichik matn tuzing. So'zlarni o'zaro bog'lovchi vositalarning tagiga chizing.

